Šimkaičiai. Beveik už kilometro nuo Ančios vagos, apie 0,2 km į šiaurę nuo buvusios Broniaus Lauraičio sodybos, šalia Juozo Zubricko sodybos, buvęs rasta žalvarinių apyrankių tordiruotais lankeliais ir dar kažkokių papuošalų. Apie tai papasakojo Br. Lauraitis ir kiti kaimynai. Pirmąkart paklaustas J. Zubrickas visą tai patvirtino, bet vėliau, matyt, persigalvojo ir viską neigė. Žvalgant vietovę 1977-1978 m., radinių neaptikta, o dabar ten nebegyvena nei J. Zubrickas, nei Br. Lauraitis. Ten tik ganyklos ir tuščios sodybvietės.

Vaikių Lauko kaimo kapinaitės yra vakarinėje kaimo dalyje prie Šmekės kalno rytinės pašlaitės. Prie jų šiaurinės pusės eina keliukas į Kaštaunalius. Aplink kapus-ariama dirva. Pasakojama, kad, kasant rūsius kapinaičių šiaurės vakaruose buvę aptikta ietigalių, antkaklė ir kitokių radinių. Žvalgant ariamus laukus, kalno pietinėje pusėje pastebėta žmonių kaulų, molinių puodų šukių, angliukų. 1975 m. pavyko rasti molinio puoduko dugną su išlikusiais neaukštais pakraščiais, su daugybe angliukų viduje. Radinys buvo pietrytinėje kapinaičių pusėje, labai juodame su angliukais žemės plotelyje. 1982 m. prie kapinaičių aptikta 1751 m. moneta.

Čia pateikti keli pavyzdžiai rodo, kad Šilalės rajono kraštotyrininkams yra kas veikti, kad reikia ir toliau žvalgyti, kol bus išaiškinta, surasta tai, ką išsaugojo gimtoji žeme.

Arūnas Strazdas

ALYTAUS MIESTO IR RAJONO ARCHEOLOGIJOS PAMINKLŲ ŽVALGYMAS

1989 m. MMT žvalgė Alytaus miesto ir rajono archeologijos paminklus. Alytuje aplankyti 5 archeologiniai paminklai, įrašyti į Lietuvos TSR kultūros pa-

minklų sąrašą (tarp jų yra ir Radžiūnų piliakalnis, anksčiau buvęs Alytaus rajone). Alytaus pilkapiai, kuriuos 1959 m. tyrė Alytaus kraštotyros muziejus (toliau AKM vad. H. Lizdenis) ir 1965 m. tyrė MA Istorijos institutas, vad. O. Kuncienė), siūlomi išbraukti iš archeologijos paminklų sąrašo, nes tai yra smėlio kopos.

Alytaus rajone aplankyta daugiau kaip 140 objektų, kurių 61 yra Lietuvos TSR kultūros paminklų sąraše. Iš viso rajone lokalizuoti 35 archeologijos paminklai, 5 iš jų: Aleknonių senkapiai (Simno apyl.), Lydekininkų senkapiai (Raitininkų apyl.), Pupasodžio senkapiai (Miroslavo apyl.), Riménų (Suvingio ež.) senovės gyvenvietė (Daugų apyl.) ir Sudvariškių pilkapiai (Pivašiūnų apyl.) siūlomi įrašyti į kultūros paminklų sąrašą.

Aleknonių senkapiai (1983 m., tyrė AKM, vad. E. Svetikas) yra kaimo pietinėje dalyje esančioje nedidelėje kalvelėje, apie 0,55 km į pietryčius nuo kelio Žuvintas-Verebiejai ir apie 0,55 km į rytus nuo kelio Simnas-Aleknonys. Paminklas datuojamas I m.e. tūkst.

Lydekininkų senkapiai yra apie 0,14 km į pietryčius nuo kelio iš Makniūnų į Kauno-Gardino plentą ir apie 0,8 km į šiaures rytus nuo kelio Makniūnai-Raitininkai. Iš senkapiuose 1985-1989 m. rastų dirbinių į Ryliškių vidurinę mokyklą ir AKM pateko geležinis ietigalis, auskaras, žalvarinis žiedas.

Pupasodžio senkapiai (1983 m. juos tyrė AKM, vad. E. Svetikas) yra apie 1, 25 km į pietryčius nuo kelio Alytus-Seirijai ir apie 0,13 km į šiaurę nuo kelio iš Pupasodžio į Alytaus-Seirijų plentą esančioje apie 25 m skersmens kalvelėje. Paminklas datuojamas XVII a.

Riménų senovės gyvenvietė (1980 m. tyrė PRPI, vad. V. Ušinskas) yra Suvingio ežero saloje. Manoma, kad tai ankstyva brūkšniuotos keramikos kultūros gyvenvietė.

Sudvariškių pilkapiai (1959 m. žvalgė A. Navarackas) yra apie 0,43 km į pietvakarius nuo Ilgio

ežero pietrytinio galo ir apie 0,11 km į pietus nuo kelio Pivašiūnai-Dusmenys. Išlikę 2 apardyti pilkapiai. Vienas iš jų apie 6 m skersmens ir 1 m aukščio, kitas - apie 10 m skersmens ir 1 m aukščio su duobe centre, abu su akmenų vainikais.

Nustatytos ir kelių sunaikintų archeologijos paminklų vietos, lokalizuotos 3 monetų lobių vietos, išaiškinti 6 archeologijos objektai, kuriems reikalingi papildomi tyrinėjimai. 31 Alytaus rajono objektas bus siūlomas išbraukti iš kultūros paminklų sąrašo.

Gintautas Zabiela

RYTŲ LIETUVOS ARCHEOLOGIJOS PAMINKLŲ ŽVALGYMAS

1988 m. gegužės mėnesį MMT kartu su MA Istorijos institutu (A. Girininkas) ir VU (A. Luchtanas) Rytų Lietuvos rajonuose žvalgė archeologijos paminklus, tikslino jų teritorijas. Aplankyti 36 objektai, iš kurių 12 pasiūlyta įtraukti į archeologijos paminklų sąrašus (tarpe jų 6 akmens ir žalvario amžių gyvenvietės prie Jaros upes, Anukščių raj.).

Apie Jakaviškių ir Strakšiškės piliakalnius (Ignalinos raj.) pranešė V. Musteikis. Jakaviškių piliakalnis yra 1,9 km į šiaurę nuo kelio Ceikiniai-Dalgedos. Tai apie 9 m aukščio kalva su ovaline, pailga rytų-vakarų kryptimi, 50x25 m dydžio aikštele viršuje. Kultūrinis sluoksnis aikštelėje sunaikintas ariant, iš dalies jis išliko vakarinėje piliakalnio papedeje esančioje senovės gyvenvietėje.

Strakšiškės piliakalnis, vadinamas Ropiakalniu, yra 1,5 km į šiaurę nuo Jakaviškių piliakalnio, Didžiagirio miško 85 kvartalo rytinėje dalyje. Tai atskira iki 15 m aukščio stačiais šlaitais kalva, kurios viršūnės 2-3 m aukščio šlaitai statesni. Aikštele ovalinė, pailga šiaurės-pietų kryptimi, 26x15 m dydžio,